

Antropologia kulturowa

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Etnolingwistyka Specjalność Bałtologia Jednostka organizacyjna Wydział Etnolingwistyki Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 26ETLBALS.11KU.00178.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające
Koordynator zajęć	Paweł Kida	
Prowadzący zajęcia	Sandra Wawrzyniak	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami z zakresu antropologii kulturowej, budowanie świadomości różnorodności kulturowej oraz dostarczenie narzędzi do analizy współczesności w kategoriach antropologicznych

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych	ETL_K1_W01, ETL_K1_W02, ETL_K1_W03, ETL_K1_W04, ETL_K1_W07, ETL_K1_W08	Kolokwium pisemne, Praca pisemna
W2	zna podstawowe teorie i definicje dotyczące problematyki kultury oraz miejsce i znaczenie antropologii kulturowej w relacji do innych nauk humanistycznych	ETL_K1_W01, ETL_K1_W02, ETL_K1_W03, ETL_K1_W04, ETL_K1_W05, ETL_K1_W07	Kolokwium pisemne, Praca pisemna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi opisać i zinterpretować kulturowy dorobek człowieka, a także zjawiska zachodzące w globalizującym się świecie	ETL_K1_U02, ETL_K1_U03, ETL_K1_U04, ETL_K1_U06, ETL_K1_U07, ETL_K1_U08, ETL_K1_U09, ETL_K1_U10, ETL_K1_U11, ETL_K1_U15, ETL_K1_U16, ETL_K1_U17	Kolokwium pisemne, Praca pisemna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy, rozumie potrzebę nieustannego doskonalenia się i rozwoju zawodowego. Jest otwarty na krytykę swoich argumentów i potrafi je modyfikować w wyniku dyskusji.	ETL_K1_K01, ETL_K1_K04, ETL_K1_K05, ETL_K1_K06, ETL_K1_K07, ETL_K1_K08, ETL_K1_K09, ETL_K1_K10, ETL_K1_K11	Kolokwium pisemne, Praca pisemna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	1. Pochodzenie człowieka. Mity o stworzeniu. Kreacjonizm a ewolucjonizm. 2. Antropologia kulturowa jako dziedzina humanistyki, historia i rozwój na świecie. Ewolucjonizm w antropologii. Dyfuzjonizm. Funkcjonalizm. Konfiguracjonizm. Psychokulturalizm. Strukturalizm. 3. Antropologia kulturowa - jej historia i rozwój w Polsce. Ludoznawstwo. Chłopotomania. Polskie badania ludów pozaeuropejskich. Ajnowie. 4. Rasa - historia i zrozumienie pojęcia. Historyczne koncepcje ras ludzkich i odmian człowieka. Adaptacje populacji ludzkich. Rasa a inteligencja. 5. Problem rasizmu w Polsce i na świecie. Segregacja rasowa. Ksenofobia. Stereotypy. Multikulturalizm. Rasizm kulturowy. Etnocentryzm. 6. Kultura - pojęcie i definicje. Natura a kultura. Kultura języka. 7. Folklor. Muzyka ludowa. Folk. Religijność ludowa. E-folklor. Legenda miejska. 8. Popkultura. 9. Kultury tradycyjne. Stopnie rozwoju społeczeństw. Społeczeństwa zbieracko-łowieckie, pasterskie, kopieniacze i rolnicze. Zaginione plemiona. 10. Społeczeństwa nowoczesne, przemysłowe, postindustrialne, informacyjne. Analfabetyzm 11. Stratyfikacja społeczna. Kasta. Klasa społeczna. Niewolnictwo. 12. Rodzina i pokrewieństwo. Historyczny rozwój teorii rodziny. Matriarchat. Systemy pokrewieństwa. Kazirodztwo. Ojcostwo. 13. Małżeństwo. Monogamia. Poligynia. Poliandria. Konkubinat i kohabitacja. Endo i egzogamia. Małżeństwa aranżowane. Posag, wiano, dar ślubny. Małżeństwa w Polsce. 14. Płeć biologiczna i kulturowa. Płeć mózgu. Role płciowe. 15. Trzecia płeć. Obojnactwo. Androgynia. Transwestytyzm. Transseksualizm. 16. Rytuały przejścia. Rytuały inicjacyjne. Inicjacja chłopców. Obrzezanie mężczyzn. 17. Rytuały przejścia. Inicjacja kobiet. Menarche. Obrzezanie kobiet. 18. Pojęcie etniczności, etnosu. Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce. 19. Romowie.	W1, W2, U1, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	przygotowanie do zajęć zaliczenie pracy semestralnej w I i II semestrze Kryteria oceniania: 1. bardzo dobry (bdb; 5,0) - od 90-100% (Opanowanie w stopniu bardzo wysokim wiedzy z zakresu materiału omawianego na zajęciach) 2. dobry plus (db plus; 4,5) - od 85-89 % (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, nieliczne błędy merytoryczne, poziom kompetencji wymagający nieznacznych korekt) 3. dobry (db; 4,0) - od 75-84 % (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji na poziomie zadowalającym) 4. dostateczny plus (dst plus; 3,5) - od 70-74 % (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) 5. dostateczny (dst; 3,0) - od 60-69 (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, dość duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) 6. niedostateczny (ndst) - poniżej 60% (Niezadowalający stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wskazujący na nieprzyswojenie materiału zajęć)

Literatura

Obowiązkowa

1. Burszta, J., Antropologia kultury (dowolne wydanie) Nowicka, E., Świat człowieka. Świat kultury. (dowolne wydanie)
2. Gajda, J., Antropologia kulturowa. Wprowadzenie do wiedzy o kulturze. (dowolne wydanie) Mencwel, A., Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów. (dowolne wydanie) Kamocki, J., Etnologia ludów pozaeuropejskich (dowolne wydanie)

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie pracy pisemnej	30
Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ETL_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stałej aktualizacji posiadanej wiedzy i umiejętności
ETL_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania otwartości na nowe idee i do zmiany opinii w świetle dostępnych danych lub argumentów
ETL_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do pracy zespołowej przy wykonywaniu wspólnych zadań
ETL_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do efektywnej organizacji pracy swojej oraz innych i krytycznego oceniania jej priorytetów oraz stopnia zaawansowania
ETL_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za rzetelność przekazywanej wiedzy i rozumienia wagi własności intelektualnej
ETL_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomej oceny wartości dziedzictwa kulturowego obszaru językowego kierunku i specjalności
ETL_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do śledzenia bieżących trendów kulturowych oraz cywilizacji ludzkiej w obszarze językowym kierunku i specjalności, wykorzystując do tego celu różne media i techniki komunikacyjne
ETL_K1_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się otwartością i tolerancją wobec innych kultur
ETL_K1_K11	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w związku z wykonywanym zawodem z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych
ETL_K1_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem słowników, leksykonów oraz innych tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji
ETL_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z różnych źródeł
ETL_K1_U04	Absolwent/ka potrafi właściwie korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych oraz w celu uzasadniania swoich decyzji i wyborów
ETL_K1_U06	Absolwent/ka potrafi skutecznie posługiwać się poznanymi metodami i narzędziami właściwymi dla kierunku etnolingwistyka
ETL_K1_U07	Absolwent/ka potrafi refleksyjnie odnosić się do własnych pisemnych i ustnych wypowiedzi językowych oraz dokonywać ich modyfikacji pod kontrolą wykładowcy/opiekuna naukowego
ETL_K1_U08	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowych, literackich i kulturowych, a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się
ETL_K1_U09	Absolwent/ka potrafi posługiwać się głównymi teoriami z zakresu języka, literatury i kultury, paradygmatami badawczymi studiowanego kierunku w typowych sytuacjach językowych i społecznych
ETL_K1_U10	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty językowe i literackie oraz zjawiska kulturowe typowe dla wybranego kierunku
ETL_K1_U11	Absolwent/ka potrafi merytorycznie i fachowo argumentować oraz formułować wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów w języku polskim i języku wybranej specjalizacji
ETL_K1_U15	Absolwent/ka potrafi przygotować wystąpienia ustne w języku wybranej specjalności lub w języku polskim, dotyczących zagadnień językoznawstwa, literaturoznawstwa i wiedzy o kulturze
ETL_K1_U16	Absolwent/ka potrafi prowadzić rozmowy dotyczące językoznawstwa, literaturoznawstwa i wiedzy o kulturze oraz wypowiadać się na temat tych dziedzin w języku polskim oraz w języku wybranej specjalności
ETL_K1_U17	Absolwent/ka potrafi organizować pracę własną oraz współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role, przy wykonywaniu określonych zadań i realizacji projektów oraz prowadzeniu dyskusji
ETL_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie etnolingwistyki w relacji do innych nauk humanistycznych oraz specyfikę przedmiotową i metodologiczną tegoż kierunku

Kod	Treść
ETL_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe tematy, pojęcia i zagadnienia dotyczące badań językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych z obszaru kulturowego języka wybranej specjalności
ETL_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe teorie i metodologię nauk językoznawczych i literaturoznawczych w języku polskim oraz w języku wybranej specjalności
ETL_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję kluczowej terminologii z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz wiedzy o obszarze kulturowym i języków wybranej specjalności
ETL_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie tematykę ogólną z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i obszaru kulturowego języka wybranej specjalności
ETL_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie powiązania językoznawstwa i literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
ETL_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie główne kierunki rozwoju nauk filologicznych i najważniejsze nowe osiągnięcia w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz badań historycznych z obszaru języków wybranej specjalności